

◀ در نتیجه خروج جریان رهبری از مسیر امامت، پس از مدت کوتاهی،

جانشینی رسول خدا(ص) به دست کسانی افتاد که:

■ با نفرت و کینه با آن حضرت مبارزه کرده بودند.

■ و فقط هنگامی حاضر به اسلام آوردن شدند که:

● پیامبر اکرم(ص) شهر آنان، مکه، را تصرف کرد.

● و آنان راهی جز تسلیم و اطاعت نداشتند.

◀ **ابوسفیان:**

■ **رهبری مشرکان را بر عهده داشت.**

■ **حدود دو سال قبل از رحلت پیامبر اکرم (ص) به ناچار تسلیم شد و به**

ظاهر، اعلام مسلمانی کرد.

■ پسر او، معاویه، در سال چهارم هجری

● به نام **جانشینی** پیامبر اکرم (ص)، حکومت مسلمانان را به دست گرفت.

● خلافت رسول خدا (ص) را به **سلطنت** تبدیل کرد.

● **یزید** را جانشین خود قرار داد.

● **جانشینان** یزید تا سال ۱۳۲ هجری بر مردم حکمرانی کردند.

بنی عباس:

- پس از سقوط بنی امیه، در زمان رهبری امام صادق(ع)، حکومت مسلمانان را به دست گرفتند.
- خود را عموزادگان ائمه اطهار(ص) می دانستند.
- به نام اهل بیت(ع)، قدرت را از بنی امیه گرفتند.
- روش سلطنتی بنی امیه را ادامه دادند.
- در ظلم و ستم به اهل بیت پیامبر(ص) از چیزی فروگذار نکردند.

◀ اگر تحول

■ معنوی و فرهنگی ایجاد شده در عصر پیامبر (ص)

■ و اگر دو میراث گران قدر آن حضرت، قرآن کریم و ائمه اطهار علیهم السلام

نبود چیزی از اسلام باقی نمی ماند.